

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KOZIENICKIM
W I PÓŁROCZU 2012**

październik 2012

Opracowała:

**Anita Chołaj
st. insp. pow.
Wydział Aktywizacji Rynku Pracy
PUP w Kozienicach**

I WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystywanymi w niniejszym opracowaniu były:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Raporty i wskaźniki wygenerowane z aplikacji MZ – Monitoring Zawodów
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I połowę 2012 roku”
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy za I połowę 2012 roku”
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27.04.2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz jej stosowania (Dz.U. z 2010 r. Nr 92 poz. 537)
- ustawa z dnia 20.04.2004 r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2011 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2012 r. (Dz.U. z 2011 r. Nr 173 poz. 1030, z późn. zm.)

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie szczegółowej informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy,
- właściwego planowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,

- planowania poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Bezrobocie na lokalnym rynku pracy na dzień 30.06.2012 r.

Na koniec czerwca 2012 r. liczba osób zarejestrowanych w PUP w Kozienicach wynosiła 4412 osób, w tym 2194 kobiet. W stosunku do czerwca 2011 r. liczba bezrobotnych spadła tylko o 20 osób.

Stopa bezrobocia dla powiatu kozienickiego na koniec czerwca 2012 r. wynosiła 17,1%, dla woj. mazowieckiego 10,0%, a dla kraju 12,4%.

1. Bezrobotni wg wieku

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec czerwca 2012 r. dominują osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata – 1268 osób (tj. 28,7%), 18-24 lata 895 osób (tj. 20,3%), którzy łącznie stanowią 49% ogółu bezrobotnych.

2. Bezrobotni wg poziomu wykształcenia

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kozienicach na koniec czerwca 2012 r. największą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym 1424 osoby (tj. 32,3%) i osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 1316 osób (tj. 29,8%). Bardzo mały był odsetek osób z wykształceniem wyższym tj. 8,5% - 337 osób.

3. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na koniec II kwartału 2012 r. dominują bezrobotni zarejestrowani powyżej 24 miesięcy 1091 tj. 24,7% oraz osoby w przedziale od 12 do 24 miesięcy 966 tj. 21,9%.

4. Bezrobotni bez prawa do zasiłku

Według stanu na dzień 30.06.2012 r. liczba bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku wynosiła 3898 osób tj. 88,4% ogółu zarejestrowanych.

5. Bezrobotne kobiety

Na dzień 30.06.2012 r. roku w ewidencji PUP w Kozienicach było zarejestrowanych 2194 kobiety tj. 49,7%. Spośród ogółu zarejestrowanych kobiet 87,3% nie miało prawa do zasiłku.

6. Bezrobotni, którzy podjęli pracę

Od 01.01.2012 r. 30.06.2012 r. z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 1036 osób, w tym 486 kobiet. Pracę subsydiowaną podjęło 121 osób.

7. Statystyka osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec czerwca 2012 r. było zarejestrowanych:

- 895 osób do 25 roku życia tj. 20,3% ogółu bezrobotnych,
- 2725 osób długotrwale bezrobotnych tj. 61,8% ogółu bezrobotnych,
- 1062 powyżej 50 roku życia osoby tj. 24,1% ogółu,
- 24 osoby do 27 roku życia na dzień 30.06.2012 r. tj. 0,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych,
- 464 osoby kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka tj. 10,5% ogółu bezrobotnych,
- 1399 bez kwalifikacji zawodowych osób tj. 31,7% ogółu,
- 1306 osób Bez doświadczenia zawodowego tj. 29,6% ogółu,
- Bez wykształcenia średniego zarejestrowanych było 2740 osób tj. 62,1% ogółu bezrobotnych.
- 214 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia tj. 4,9% ogółu
- 68 osób, które po odbyciu kary wolności nie podjęły zatrudnienia tj. 1,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych,
- 112 osób niepełnosprawnych tj. 2,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

II ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec czerwca 2012 r. roku zarejestrowanych było 4412 osób, w tym poprzednio pracujących zarejestrowanych było 3370 osób tj. 76,4%. Natomiast dotychczas niepracujący stanowili 23,6 % ogółu bezrobotnych figurujących w rejestrach PUP w Kozienicach tj. 1042 osoby.

Bezrobocie według zawodów (grup zawodów) można analizować na kilku różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 30 dużych grup zawodowych, 116 grup średnich, 392 grup elementarnych lub 1170 zawodów i specjalności. Niniejszy raport został opracowany w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. 522107 sprzedawca) czyli zawody i specjalności. Jest to naszym zdaniem najbardziej przejrzysta forma przedstawienia „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” w Powiecie Kozienskim.

Struktura bezrobotnych według zawodów – stan na 30.06.2012 r. (20 zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Koźienicach)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym absolwenci
Ogółem z tego:			4412	2194	89
1	000000	Bez zawodu	836	414	58
2	522301	Sprzedawca	358	336	6
3	961302	Robotnik placowy	326	145	2
4	722204	Ślusarz	139	1	0
5	711202	Murarz	95	0	0
6	331403	Technik ekonomista	86	74	2
7	512001	Kucharz	84	77	0
8	411004	Technik prac biurowych	75	63	0
9	311504	Technik mechanik	63	1	1
10	752208	Stolarz meblowy	62	17	0
11	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	59	59	0
12	931301	Robotnik budowlany	52	50	0
13	753105	Krawiec	50	50	0
14	723105	Mechanik samochodów osobowych	49	0	0
15	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	47	1	1
16	514101	Fryzjer	40	39	0
17	751204	Piekarz	40	7	0
18	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	38	29	0
19	522305	Technik handlowiec	38	35	0
20	432103	Magazynier	37	13	1

Na koniec czerwca 2012 roku, w strukturze bezrobotnych według zawodów najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez zawodu 836 osób bezrobotnych tj. 18,9% ogółu zarejestrowanych, następnie sprzedawcy 358 osób bezrobotnych tj. 8,1% ogółu, a także robotnicy placowi 326 osób tj. 7,4% ogółu.

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują na to, że nadal najbardziej niekorzystna jest sytuacja osób bez wyuczonego zawodu, a także pracowników prostych prac fizycznych. Dość licznie są reprezentowane zawody takie jak sprzedawca, ślusarz, murarz, technik ekonomista, kucharz. Należałoby przywiązywać większą uwagę do dostosowywania kwalifikacji osób poszukujących pracy do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

Napływy bezrobotnych wg zawodów (stan na dzień 30.06.2012 r.)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym Absolwenci
Ogółem			2102	982	211
1	00000	Bez zawodu	492	220	119
2	522301	Sprzedawca	160	146	11
3	961302	Robotnik placowy	129	65	4
4	722204	Ślusarz	71	0	6
5	331403	Technik ekonomista	48	36	4
6	311504	Technik mechanik	35	0	2
7	711202	Murarz	35	0	0
8	411004	Technik prac biurowych	27	23	1
9	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	27	0	3
10	752208	Stolarz meblowy	27	7	0
11	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	26	0	2
12	931301	Robotnik budowlany	25	3	1
13	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	24	24	0
14	311922	Technik technologii drewna	23	2	1
15	751201	Cukiernik	23	18	1
16	751204	Piekarz	23	4	0
17	723105	Mechanik samochodów osobowych	22	0	0
18	311303	Technik elektryk	21	0	0
19	512001	Kucharz	21	14	0
20	514101	Fryzjer	21	20	3

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w I połowie 2012 r. największy był osób nie posiadających żadnego zawodu 492 osoby tj. 23,4% oraz w następujących zawodach: sprzedawca 160 osób tj. 7,6% ogółu zarejestrowanych, robotnik placowy 129 osób tj. 6,1% ogółu, ślusarz 71 osób tj. 3,4% ogółu rejestrowanych w omawianym okresie.

III ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Oferty pracy zgłoszone do powiatowego urzędu pracy to wolne miejsca zatrudnienia, miejsca stażu, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych. W I połowie 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Koźienicach pozyskał 585 wolnych miejsc pracy, z których 89,2% to miejsca pracy subsydiowanej. Niestety zdecydowanie w mniejszym stopniu wpływają do tut. Urzędu niesubsydiowane miejsca pracy.

Struktura ofert pracy wg zawodów w I połowie 2012 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2012	Oferty pracy zgłoszone w I połowie 2011	Różnica ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2012 r. i w I połowie 2011 r.
A	B	C	D	E	D-E
Ogółem			585	502	83
1	515303	Robotnik gospodarczy	104	112	-8
2	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	70	55	15
3	522301	Sprzedawca	52	33	19
4	911207	Sprzątaczką biurowa	33	19	14
5	432103	Magazynier	16	9	7
6	962906	Woźny	11	1	10
7	512001	Kucharz	9	1	8
9	711101	Konserwator budynków	9	3	6
10	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	9	5	4
11	961302	Robotnik placowy	9	19	-7
12	412001	Sekretarka	8	6	2
13	431101	Asystent do spraw księgowości	8	2	6
14	722204	Ślusarz	8	8	0
15	941201	Pomoc kuchenna	8	11	-3
16	441502	Pracownik do spraw socjalnych	6	4	2
17	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	6	8	-2
18	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	6	6	0
19	262101`	Archiwista	5	9	-4
20	514101	Fryzjer	5	4	1

Powyższa tabela pokazuje, że do zawodów generujących wolne miejsca pracy zaliczyć możemy: robotników gospodarczych, pracowników biurowych, sprzedawców . Należy podkreślić, że w zawodzie robotnik gospodarczy zdecydowaną większość stanowiły oferty robót publicznych. Natomiast zawody takie jak sprzedawca, czy pracownik biurowy to przede wszystkim oferty stażu. Na naszym rynku pracy istnieje przede wszystkim

zapotrzebowanie na pracowników fizycznych. Jednocześnie obserwujemy duży napływ bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.

IV ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – $W_{n,I}^k$ mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

1. Zawody deficytowe

Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przyjmuje się, że:

zawody o wskaźniku $W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe, $W_{n,I}^k$ jest iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2012 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w I połowie 2012 roku w danym zawodzie.

Ranking 18 zawodów deficytowych w I połowie 2012 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	515303	Robotnik gospodarczy	34,6667
2	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	11,6667
3	514202	Kosmetyczka	5
4	412001	Sekretarka	4
5	431101	Asystent do spraw księgowości	4
6	514208	Wizażystka/stylistka	4
7	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	3
8	422603	Rejestratorka medyczna	3
9	962906	Woźny	2,75
10	911207	Sprzątaczką biurową	2,3571
11	325907	Terapeuta zajęciowy	2
12	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	2

13	541308	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	2
14	941201	Pomoc kuchenna	2
15	962905	Szatniarz	2
16	325905	Opiekunka dziecięca	1,5
17	931203	Meliorant	1,5
18	432103	Magazynier	1,0667

Według powyższej metodologii najwyższe miejsca w rankingu zajmują następujące zawody: robotnik gospodarczy o wskaźniku intensywności deficytu $W = 34,6667$, pozostali pracownicy obsługi biurowej 11,6667, Kosmetyczka o wskaźniku 5. Należy jednak podkreślić, że wskaźnik intensywności deficytu w przypadku takich zawodów jak pozostali pracownicy obsługi biurowej kształtowane są przez oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w ramach stażu, a robotnik gospodarczy w ramach robót publicznych.

W opinii pośredników pracy najbardziej deficytowymi zawodami w I półroczu 2012r. były : diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów, piekarz, elektryk, główny księgowy, spawacz ręczny gazowy, spawacz ręczny łukiem elektrycznym. Pracodawcy poszukując osób w wyżej wymienionych zawodach, preferują kandydatów z doświadczeniem zawodowym i aktualnymi uprawnieniami.

2. Zawody nadwyżkowe

Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

zawody o wskaźniku – $W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe

$W_{n,I}^k$ jest iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2012 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w I połowie 2012 roku w danym zawodzie.

Ranking 30 wybranych zawodów nadwyżkowych w I połowie 2012 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,6667
2	711401	Betoniarz	0,6667
3	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,6429
4	611306	Ogrodnik terenów zieleni	0,6
5	234201	Nauczyciel przedszkola	0,5
6	334402	Sekretarka medyczna	0,5
7	711402	Betoniarz – zbrojarz	0,5
8	712101	Dekarz	0,5
9	512001	Kucharz	0,4286
10	741103	Elektryk	0,4
11	263401	Psycholog	0,3333
12	325511	Technik ochrony środowiska	0,3333
13	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,3333
14	753601	Cholewkarz	0,3333
15	522301	Sprzedawca	0,325
16	261906	Prawnik legislator	0,25
17	523002	Kasjer handlowy	0,25
18	524902	Doradca klienta	0,25
19	834101	Kierowca ciągnika rolniczego	0,25
20	514101	Fryzjer	0,2381
21	721306	Błacharz samochodowy	0,2222
22	753303	Szwaczka	0,1818
23	932101	Pakowacz	0,1667
24	411004	Technik prac biurowych	0,1481
25	931301	Robotnik budowlany	0,12
26	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1154
27	722204	Ślusarz	0,1127
28	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1111
29	513101	Kelner	0,0909
30	751204	Piekarz	0,087

Uwaga!

W powyższej tabeli nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takich, dla których w I połowie 2012 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy.

V Wnioski końcowe

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w PUP w Kozienicach nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

- W ostatnich 3 latach stopa bezrobocia wzrasta, następuje wzrost liczby osób zarejestrowanych.
- Analogicznie jak w poprzednich okresach największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nie posiadający zawodu (bez zawodu). Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz osoby z wykształceniem średnim zawodowym bez tytułu zawodowego. Na koniec czerwca 2012 r. bez zawodu zarejestrowanych było 836 osób tj. 18,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby te znacznie częściej tracą pracę.
- W trudnej sytuacji na rynku pracy są również sprzedawcy (dotyczy to bezrobotnych deklarujących posiadanie tego zawodu – zawód wyuczony lub wykonywany). W badanym okresie 8,9% ofert skierowanych było do sprzedawców, ale również napływ do ewidencji bezrobotnych w badanym czasie 2012 roku tej grupy zawodowej był również duży. Możemy mówić o dużej fluktuacji tego zawodu.
- W II półroczu 2012 do Powiatowego Urzędu w Kozienicach zgłoszonych było 585 wolnych miejsc pracy, w tym 89,2% ofert pracy subsydiowanej. Znaczna część ofert pracy dotyczyła stanowisk przy pracach prostych i niewymagających specjalnych kwalifikacji.
- Liczba ofert skierowana do osób posiadających wyższe wykształcenie była niewielka; ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych pokazuje, że wyższe wykształcenie nie daje gwarancji zatrudnienia.
- Analiza ofert zaewidencjonowanych w I półroczu 2012 roku wg struktury stanowisk pracy wykazuje stosunkowo dużą liczbę ofert na stanowiska robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca. Jednak należy zauważyć, że oferty te dotyczyły przede wszystkim możliwości odbycia robót publicznych i stażu, z których tylko część zakończyły się zatrudnieniem po jego odbyciu. Pozostałe zaś osoby nadal pozostaną w ewidencji bezrobotnych.

- Statystycznie najbardziej deficytowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są: robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, kosmetyczka, sekretarka.
- Statystycznie najbardziej nadwyżkowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są m. in. zawody: specjalista do spraw marketingu i handlu, betoniarz, kierowca samochodu ciężarowego.
- Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie odzwierciedlić rzeczywistej sytuacji na kozienskim rynku pracy i wskazać faktyczne zawody deficytowe i nadwyżkowe. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu.

